

Straffrätt, 30.1.2023

Maxpoäng i förhöret: 40 p.

Användning av källmaterial är inte begränsat.

Uppgift 1 (svarsutrymme 1300 ord)

Vederbörliga hänvisningar skall göras till lagstiftning, rättspraxis eller lagförberedningsmaterial i den mån sådant material används i svaret. Användning av examlitteratur kräver inte hänvisningar, men vederbörliga hänvisningar skall göras till allt annat material. Vid bedömningen av svaren läggs betoning på hur väl de centrala straffrättsliga problemen identifierats i dem och hur välmotiverat de behandlats. Uppmärksamhet fästs även vid svarens interna konsekvens och tydlighet. Svarens tydlighet förutsätter att styckeindelning brukas. Användning av underrubriker rekommenderas även.

Nedan beskrivs Ilpo-Juudas liv från våren 2022 till början av vintern 2023. Fallbeskrivningen kan innehålla straffrättsligt relevanta händelser i Ilpo-Juudas och hans vänners liv.

Våren 2022 (20 p)

Ilpo-Juudas kände sig mycket törstig efter ett för honom ovanligt hårt arbetspass. Han hade ju just vid vårtalkot i sitt i Hausjärvi belägna hemhusbolag krattat ett ca 3 m² stort område av gräsmattan och fungerat som grillmästare. Således beslöt han inbjuda den i övre våningen boende Gerturd till sin bostad för att "karppa", d.v.s. avnjuta tranbärs long drink (dvs. "karpalolonkero"). Med kom också de i husets första våning boende bröderna, Jani-Jürgen och Jori-Konrad. Alla fyra hade tidigare vid grillen diskuterat om att läxa upp husbolagets styrelseordförande Jens "Weissflog" Puikkonen, eftersom han hade hämtat sojakorv till talkot i stället för länkkorv. Kvartetten irriterades av att veganen Jens som vanligt inte tog hänsyn till de naturliga behoven hos köttätarna.

Efter att man i bostaden hade avnjutit, förutom tranbärs "lonkero", också enstjärnigt ädelbrännvin och avlyssnat låten "Supernaiset" av Kaija Koo, som Ilpo-Juudas stort

uppskattade, beslöt kvartetten återvända till talkoplatsen för att ge Jens en läxa. Ilpo-Juudas tog för ändamål med sig en halva av en HK:s blå länk utan att tillreda den och en gammal, men vass, brödkniv som han ärvt av sin farfar och som han gav Jani-Jürgen att bära. Efter att ha kommit ut på gården och efter att han träffat Jens, slog Ilpo-Juudas honom med knytnäven och armbågen mot huvudet och matade honom med våld en bit otillredd länkkorv. Förargad av detta utsatte Jens Ilpo-Juudas för en grov förolämpning och hotade att husbolaget tar hans bostad i sin besittning, p.g.a. obetalda vederlag. Ilpo-Juudas tänkte att den enklaste lösningen var att döda Jens. Ilpo-Juudas förstärkes i sin avsikt genom de slag i luften som Jani-Jürgen gjorde med kniven. Således slog han Jens en gång i halsen med den brödkniv Jani-Jürgen gav honom, varvid slaget träffade halsens vänstra sida i omedelbar närhet av halspulsådern. Halsen började omedelbart blöda ymnigt. Jori-Konrad uppmanade Ilpo-Juudas att ringa efter ambulans, men han vägrade. Enligt honom var Jens tillstånd inte allvarligt. Ilpo-Juudas återvände till grillen för att röka. Efter ungefär fem minuter uppmanade Jori-Konrad igen Ilpo-Juudas att kalla på ambulans, för enligt honom, var Jens tillstånd på väg mot det sämre. Denna gång ringde Ilpo-Juudas nödnumret och en ambulans kom strax till platsen. Senare blev det klart att Jens sår hade varit bara ytligt, men att ett djupare sår på halsen hade kunnat leda till livshotande skador.

Följande dag beslöt sig Ilpo-Juudas att ge sig iväg hemifrån för att rensa huvudet. Han begav sig till en bar kallad Europuben som låg i Oitis by i Hausjärvi. I baren drack han i snabb takt fyra stop öl samt en välsmakande jalludrink. Från bardisken började han göra närmare bekantskap med Sisko-Bertel som satt vid ett närliggande bord. Snart var Sisko-Bertel och Ilpo-Juudas indragna i en intensiv diskussion om finska komedifilmer. Under diskussionen märkte de att bägge direkt avgudade Ere Kokkonens produktion. Efter diskussionen beslöt de att förflytta sig till Sisko-Bertels närliggande bostad för att titta på en av höjdpunkterna i Kokkonens produktion, nämligen filmen "Uuno Turhapuros äktenskapskris". Under vägen märkte dock Sisko-Bertel att kontanterna tagit slut och gick till en bankautomat. Då kom Ilpo-Juudas ihåg att han nästan helt saknade kontanter. Han beslöt att på en gång förbättra sin betalningsförmåga och meddelade Sisko-Bertel att han avsåg att ta hennes 40 euro. När hon inte gick med på detta tryckte han henne våldsamt mot bankautomaten. Samtidigt tog han bakifrån med armbågen ett struptag om Sisko-Bertel och befriade henne samtidigt från 40 euro som hon just lyft från automaten.

Berusad av den plötsliga förbättringen av ekonomin kände Ilpo-Juudas att han nu klarar vad som helst. En stund gick han längs trottoaren. När han märkte att en bil körde mycket långsamt beslöt han stoppa bilen och se om han skulle kunna få skjuts. Bilen stannade och chauffören, en 78-årig pensionärsdam, gick med på att ta med honom i bilen. Han hade ju sagt att han var på väg att tvätta fönstren åt sin mor. Efter ett tag tog han ur fickan luftpistolen som han alltid bar på sig. Pistolen fungerade med en tryckpatron och påminde starkt om en revolver. I vapnets rulle rymdes 6 blykulor som alla kunde avlossas utan mellanliggande laddning. Pistolen var något svagare än en normal luftpistol. Ilpo-Juudas riktade pistolen mot pensionärsdamen och befallde denna att köra till sin vän Aki-Dieters bostad. Pensionärsdamen blev skrämmd och lydte order. Samtidigt placerade han en blypatron i vapnets rulle och snurrade rullen medan han riktade vapnet mot hennes panna. Ilpo-Juudas tryckte av vapnet men inget hände eftersom patronen fanns på annat ställe i rullen.

Händelserna våren 2022 behandlas i mars 2023 vid tingsrätten för Kanta-Häme. Hur ska händelserna bedömas straffrättsligt. Bedömningen ska gälla de enskilda brottsbeskrivningarna och därtill hörande relevanta allmänna läror. Vilket straff kan utdömas åt Ilpo-Juudas? Innehåller händelserna något straffrättsligt relevant i fråga om övriga personer.

Hösten 2022 (10 p)

I oktober 2022 besökte Ilpo-Juudas Helsingfors. Atmosfären i Hausjärvi med omnejd hade efter sommarens våta och relationsrika sommar blivit något tryckande. Ilpo-Juudas satte sig i sin BMW-personbil, årsmodell 1983, och körde mot Helsingfors. Efter att kört igenom Lill-Hoplax kom han in på Paciusgatan. Där körde han sin vana trogen för fort och genomförde några mycket våghalsiga omkörningar. Det lyste "gamla gröna" när han vände in på Stockholmsgatan rakt framför en cyklist. Cyklisten som måste stanna upp visade honom det internationella mellanfingermärket. Allt sedan förpuberteten hade Ilpo-Juudas haft svårt att behärska sin ilska och nu brände han omedelbart propparna. Det gick inte an att på detta sätt offentligt smäda honom. Vid följande trafikljus körde cyklisten upp och om honom. När det blev grönt accelererade Ilpo-Juudas kraftigt och körde om cyklisten. Just innan nästa korsning där Ilpo-Juudas skulle ta av till höger och han redan vänt bilen något till höger, tvärbromsade han direkt framför cyklisten. Denne körde rakt i bilen och flög av cykeln. Senare framkom att cyklisten avlidit på grund av de skador han ådrog sig i fallet. Cyklisten, en 66-årig pensionär hade inte använt cykelhjälm.

Händelserna hösten 2022 behandlas i april 2023 vid tingsrätten för Kanta-Häme. Hur ska händelserna bedömas straffrättsligt. Bedömningen ska gälla de enskilda brottsbeskrivningarna och därtill hörande relevanta allmänna läror. Vilket straff kan utdömas åt Ilpo-Juudas? Fallet fick stor offentlighet, både i riksmedia och sociala media. I offentligheten har lyfts fram Ilpo-Juudas tragiska personhistoria, bl.a. att han som 18-åring hamnade i en olycka som misstänktes ha orsakat honom en traumagrundad stressreaktion.

Våren 2023 (10 p)

Våren 2023 behövde Ilpo-Juudas inkomster för att täcka sina snabbt ökande utgifter. Dessa orsakades i första hand av den kostsamma liv som hans nuvarande hustru Gertrud förde. Förhållandet mellan Ilpo-Juudas och Gertrud av rätt öppet och Ilpo-Juudas använde en stor del av sina inkomster för att täcka kostnaderna för Gertruds ofta återkommande restaurangbesök och efterföljande hotellövernattningar. Därför hade han grundat ett företag

och en kväll i januari beslöt Ilpo-Juudas gå in på hemsidorna för sitt företag Brenkkupirssi Oü. Han hade grundat företaget i Estland för att skaffa sig extrainkomster. Lönen som söndagsskollärare, ett jobb som han starkt gillade, räckte inte till för att täcka Ilpo-Juudas stora utgifter. Företaget opererade genom de hemsidor som fanns på en i Estland belägen server. Genom hemsidorna kunde man beställa svaga och starka alkoholdrycker som levererades direkt hem till kunden. Företaget hade varken driftställe eller minutförsäljningstillstånd i Finland. Transporterna sköttes av esten Vootele med den båt som för ändamålet införskaffats av Ilpo-Juudas. Det hade kommit in sju beställningar och Ilpo-Juudas sände e-post till Vootele med uppmaning att sköta beställningarna.

Händelserna våren 2023 behandlas i maj 2023 vid tingsrätten för Kanta-Häme. Hur ska händelserna bedömas straffrättsligt. Bedömningen ska gälla de enskilda brottsbeskrivningarna och därtill hörande relevanta allmänna läror. Vilket straff kan utdömas åt Ilpo-Juudas?